

Motion till riksdagen

1988/89:Jo58

av Karin Starrin och Gunnar Björk (båda c)

med anledning av prop. 1988/89:140 om reglering
av priserna på jordbruksprodukter, m.m.

Ett levande län, Gävleborg

Gävleborg är ett län med goda framtidsmöjligheter. Detta måste även gälla inom jordbrukets område.

Tyvärr har, under de senaste 40 åren, åkerarealen minskat med nästan en tredjedel. Antalet jordbruk har minskat från 12.000 till idag knappt 4.000. Man kan med den jordbrukspolitik som idag förs tyvärr befara en ytterligare minskning av länets odlade arealer. Det vore mycket olyckligt om detta skulle leda till obrukade delar av landskapet. Vi anser att familjejordbruksföretagen skall dominera även i framtiden.

Stöd till jordbruket i Gävleborg

Utgångspunkten för propositionens förslag till prisstöd för norra Sverige grundar sig på statens jordbruksnämnds förslag. Erinringar mot beräkningsmodellen kan ställas bl a på grund av att endast 1/3 av spannmålsbehovet beräknas produceras inom mjölk- och köttföretagen och att ingen spannmål odlas vid smågris- och slaktsvinföretagen. Denna utgångspunkt för kalkylerna är felaktig då den ej överensstämmer med de verkliga förhållandena. Effekten av detta felaktiga underlag blir att uppräkningskostnaden för prisstödet blir betydligt mindre än det borde vara. Om hela kostnaden för eget foderspannmål beaktas skulle stödet höjas med 156 miljoner kronor mot föreslagna 55 miljoner kronor.

Fördelningen av föreslaget stödbelopp

Enligt det kalkylunderlag som statens jordbruksnämnd tillämpat skulle den totala höjningen av stödet bli 60 miljoner kronor. Regeringen föreslår i propositionen att beloppet reduceras till 55 miljoner kronor. Anledningen till denna reduktion är att stödet föreslås frysas i område fyra på nuvarande nivå. Någon acceptabel motivering finns ej för denna frysning av nivån i område fyra. Markeringen av att detta är ett gränsområde har tidigare gjorts genom att full kostnadskompensation ej erhållits enligt prisstöds kalkyler. Detta har resulterat i att animalieproduktionen sjunkit betydligt mera i område fyra än inom övriga stödområden.

Enligt vår uppfattning bör hela produktionskostnadsskillnaden, 11 öres uppräkningskostnad på mjölken, bli föremål för riksdagens beslut. Vi är dock beredda att acceptera en nivå på 5 öre/kg mjölk och vi

förutsätter dessutom att nivån på nötkött, får och lamm uppräknas på motsvarande sätt.

Mot. 1988/89
Jo58

Utbetalningen av stödbeloppet

I propositionen föreslås att den uppräknade stödnivån skall utgå i form av ersättning för antalet djurenheter baserat på 1988 års djurnivå. Vår uppfattning är att stödet även i fortsättningen bör utgå efter produktionsvolymen och ej efter antal djurenheter. Stödets målsättning är enligt 1985 års riksdagsbeslut att produktionen bibehålles i norra Sverige i nuvarande omfattning, dvs. 1984 års produktionsvolym. En tillämpning av tidigare beslut strider enligt vår uppfattning inte mot GATT-överenskommelserna.

Ytterligare en negativ faktor, om utbetalning av stödet skulle ske enligt antal djurenheter, är att de som är kontraktbundna enligt tvåprissystemet förlorar på detta. Dessa lantbrukare har minskat sina besättningar medan de som stått utanför tvåprissystemet utökat beställningarna. De tvåprisan slutna har även ytterligare minskat besättningarna temporärt under våren med tanke på att de ej skall överstiga kontrakterad nivå. Om utgångspunkten för ett stöd baseras på den uppgiftslämningen av djur m.m. som sker till SCB i juni så misskrediteras de kontraktbundna mjölkproducenterna ytterligare genom att dessa vid denna tidpunkt har lägst antal mjölkkor under året. Vi motsätter oss därför att stödet utgår per djurenhet och föreslår att nuvarande system efter produktionsvolym tillämpas även i fortsättningen.

Omställning 90

Omställningsprogrammet på vegetabiliesidan har medfört att överskottet på spannmål minskat väsentligt. Tyvärr har den långsiktiga lösningen av åkeranvändningen ännu ej kunnat lösas. Det är därför helt nödvändigt att staten förlänger det ekonomiska delansvaret för omställningen av vegetabilieproduktionen. Vi kräver därför att regeringen förlänger omställningsprogrammet tills en acceptabel lösning uppnås för åkeranvändningen.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att det ej bör ske någon frysning av stödet i område 4,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att stödet bör uppräknas med 5 öre/kg mjölk och i motsvarande grad nötkött, får och lamm,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att stödet till skogslänen bör utbetalas efter produktionsvolym och ej som föreslagits per djurenhet,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i

motionen anförts om omställningsprogrammet för vegetabilieproduktionen.

Mot. 1988/89
Jo58

Stockholm den 9 maj 1989

Karin Starrin (c)

Gunnar Björk (c)